

Výročná správa o hospodárení Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou za rok 2013

I. Spôsob hospodárenia

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) je podľa § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 581/2004 Z. z. povinný predložiť vláde výročnú správu o hospodárení za príslušný rok do 30. apríla po skončení kalendárneho roka.

Úrad, tak ako aj po minulé roky, hospodáril s prostriedkami verejného zdravotného poistenia v súlade so schváleným rozpočtom, ktorý je súčasťou rozpočtu verejnej správy.

Úrad vedie účtovníctvo v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov. Postupy účtovania a účtovná osnova sú určené opatrením Ministerstva financií SR zo 14. novembra 2007 č. MF/24342/2007-74 v znení opatrenia č. MF/24485/2008-74, opatrenia č. MF/25238/2009-74 a opatrenia č. MF/2500082010-74.

Pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy úrad uplatňuje rozpočtovú klasifikáciu v zmysle § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy. Príjmy a výdavky úrad sleduje podľa Opatrenia Ministerstva financií SR č. MF/010175/2004-41 v znení neskorších dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

Účtovná závierka úradu podlieha auditu. Audítor overil Správu o hospodárení za rok 2013 (ďalej len „správa“) a podľa jeho názoru sú údaje v správe v súlade s účtovnou závierkou.

Správna rada úradu prerokovala správu. Dozorná rada úradu schválila správu na svojom zasadnutí dňa 20.03.2014 uznesením č. 68/2014 a návrh na usporiadanie hospodárskeho výsledku za rok 2013 uznesením č. 70/2014 zo dňa 20.03.2014.

Správa pozostáva aj z výkazu Súvah, Výkazu ziskov a strát, Poznámok k riadnej účtovnej závierke a Výkazu o plnení rozpočtu ostatných subjektov verejnej správy, všetky dáta sú k 31.12.2013.

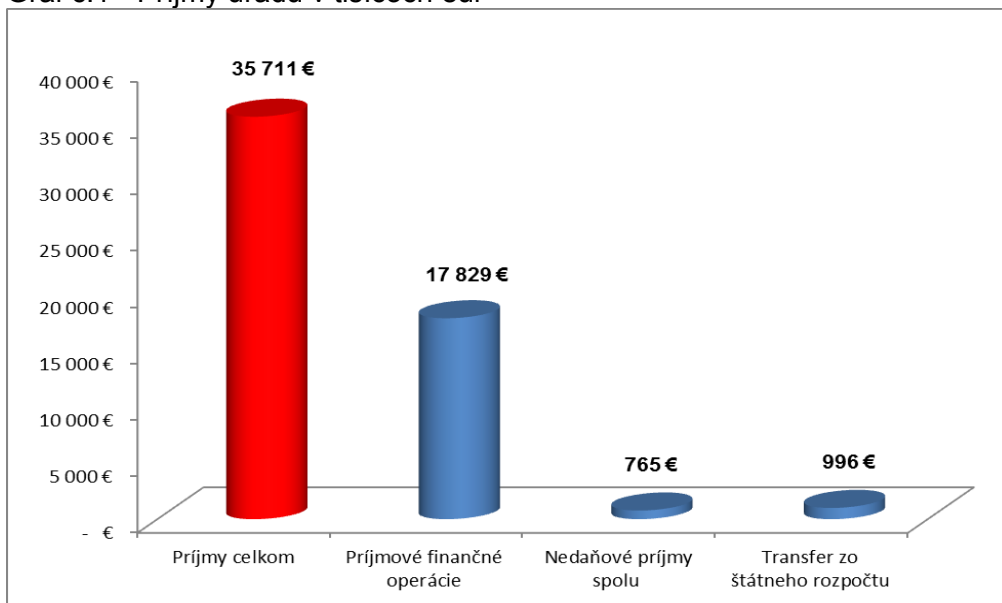
II. Charakteristika schváleného rozpočtu na rok 2013

Rozpočet úradu na rok 2013 bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky uznesením č. 397 z 19. decembra 2012 v nasledovnej štruktúre:

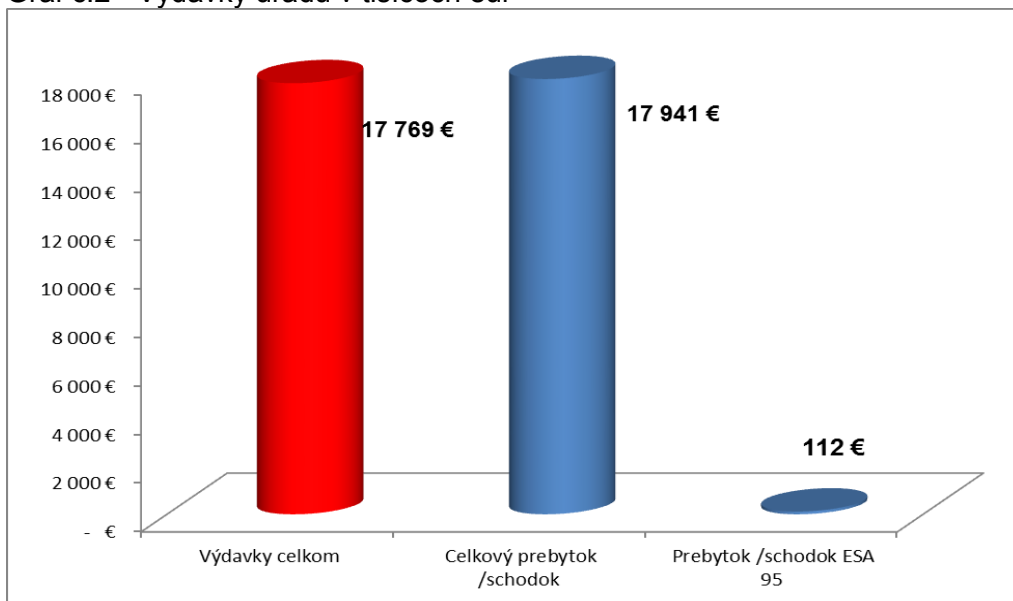
Hlavným príjmom úradu je každoročný príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní (ďalej len „ZP“) podľa § 30 zákona č. 581/2004 Z. z., ktorého výška je 0,45 % z vymeriavacieho základu. Príspevok, z ktorého sa v príslušnom roku financuje činnosť úradu, je poistné zaplatené z verejného zdravotného poistenia spred dvoch rokov.

Druhým príjmom pre úrad sú príjmy získané z administratívnych činností a príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických pracovísk.

Graf č.1 - Príjmy úradu v tisícoch eur

Graf č.2 - Výdavky úradu v tisícoch eur

Čerpanie rozpočtu v roku 2013

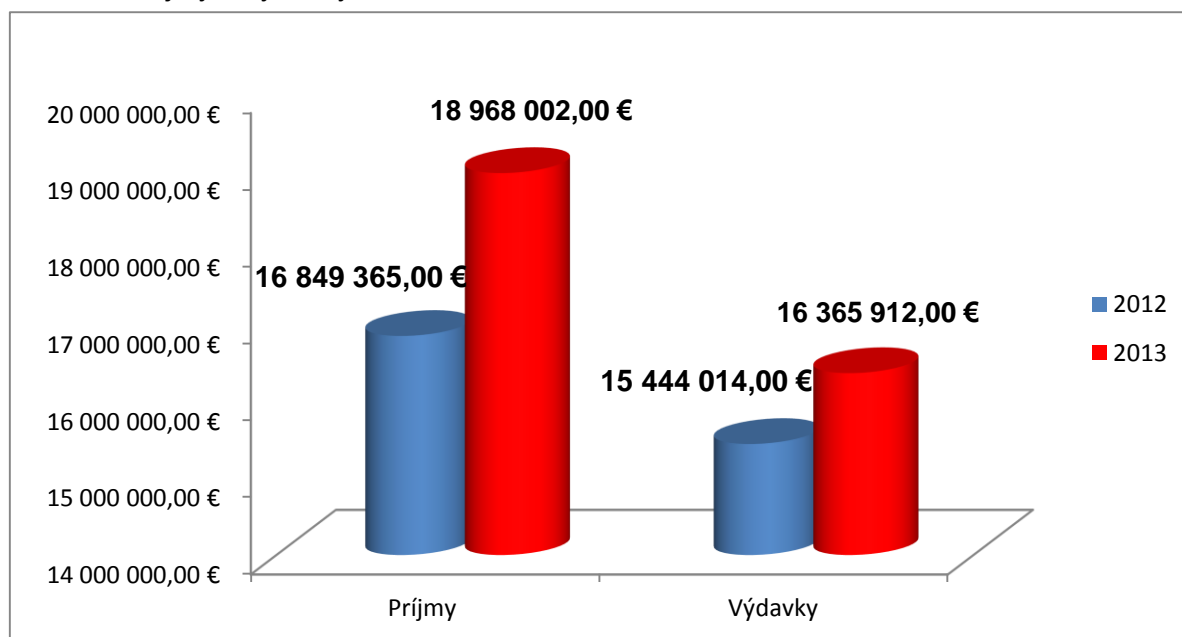
Tabuľka č. 1, 2 a 3 - Vyhodnotenie plnenia rozpočtu za rok 2013 podľa metodiky ESA 95

Názov	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013	Plnenie rozpočtu 2013 v %
Príjmy	16 849 365 €	17 881 603 €	18 968 002 €	106,1
Nedaňové príjmy	609 998 €	765 000 €	794 856 €	103,9
Administratívne a iné poplatky	592 828 €	755 000 €	785 248 €	104,0
Príjmy z admin. činnosti úradu	5 570 €			
Príjmy z činnosti úradu (SLaPA)	587 258 €	755 000 €	785 248 €	
Kapitálové príjmy	7 284 €			
Úroky z tuzemských úverov	6 998 €	10 000 €	3 352 €	33,5
Z účtov finančného hospodárenia	6 998 €	10 000 €	3 352 €	33,5
Iné nedaňové príjmy	2 888 €		6 256 €	
Granty a transfery	16 239 367 €	17 116 603 €	18 173 146 €	
Zo štátneho rozpočtu	415 415 €	995 925 €	995 925 €	100,0
Projekt DRG EU			1 104 831 €	
Zo zdravotných poisťovní	15 755 549 €	16 120 678 €	16 072 390 €	99,7
Granty	68 403 €			
Príjmové finančné operácie	17 763 233 €	17 829 245 €	19 168 596 €	
Zostatok fin. prostriedkov z predchádzajúcich rokov	17 763 233 €	17 829 245 €	19 168 596 €	
SPOLU príjmy	34 612 631 €	35 710 848 €	38 136 598 €	

Názov	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013	Plnenie rozpočtu 2013 v %
Bežné výdavky spolu	14 655 862 €	16 649 556 €	15 822 900 €	95,0
Mzdy, platy, služobné príjmy	7 069 951 €	7 265 592 €	6 745 345 €	92,8
Poistné a príspevok do ZP	2 405 905 €	2 540 000 €	2 429 119 €	95,6
Tovary a služby	5 078 418 €	6 733 947 €	6 552 347 €	97,3
Bežné transfery	101 588 €	110 017 €	96 089 €	87,3
Kapitálové výdavky	788 152 €	1 120 137 €	543 012 €	48,5
SPOLU výdavky	15 444 014 €	17 769 693 €	16 365 912 €	92,1
Celkový prebytok/schodok	19 168 617 €	17 941 155 €	21 770 686 €	121,3

Názov	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť 2013	Plnenie rozpočtu 2013 v %
vylúčenie príjmových FO	17 763 266 €	17 829 245 €	19 168 596 €	107,5
Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení FO	1 405 351 €	111 910 €	2 602 090 €	2325,2
Vplyv zmeny stavu záväzkov a pohľadávok	- 589 097 €		216 104 €	
Zvýš.(+)/zníž.(-) pohľadávok	- 77 956 €		387 090 €	
Zvýš.(+)/zníž.(-) záväzkov	- 511 141 €		- 170 986 €	
Prebytok (+)/schodok (-) (ESA 95)	816 254 €	111 910 €	2 818 194 €	2518,3
Príjmy ESA 95	16 771 409 €	17 881 603 €	19 355 092 €	108,2
Výdavky ESA 95	15 955 155 €	17 769 693 €	16 536 898 €	93,1
Saldo	816 254 €	111 910 €	2 818 194 €	2518,3

Graf č.3 - Príjmy a výdavky úradu

A.1. Príjmy rozpočtu

Príjmy úradu v porovnaní s rozpočtom dosiahli vyššiu sumu o 2 425 750 eur, čo bolo spôsobené vyšším zostatkom finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov a vyššími príjmami z transferov a grantov. V porovnaní so skutočnosťou z roku 2012 došlo k navýšeniu o 3 523 967 eur.

Príjmy z činnosti úradu za rok 2013 boli v čiastke 785 248 eur. Táto príjmová položka sa skladá z dvoch častí:

- príjmy z činnosti súdnolekárskych a patologicko-anatomických (ďalej len „SLaPA“) pracovísk,
- poplatky za administratívne činnosti úradu.

Príjmy z účtov finančného hospodárenia vo výške 3 352 eur úrad prijal ako úroky z bankových účtov. Nerozpočtovanými príjmami v celkovej čiastke 6 256 eur boli iné nedaňové príjmy.

Príjem zo štátneho rozpočtu v čiastke 995 925 eur bol rozpočtovaný v rámci projektu DRG. Rozpočet úradu na rok 2013 uvažoval s **transferom od ZP** vo výške 16 120 678 eur. ZP v stanovenom termíne do 20.12.2013 uhradili na účet úradu 16 072 390 eur. Skutočná výška zaplateného príspevku z poisťovní je o 48 288 eur nižšia oproti rozpočtu a predstavuje 99,7 %.

Tabuľka č. 4 - Plnenie rozpočtu príjmov

Názov položky príjmov	Rozpočet 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	Podiel v %
Príjmy činnosti úradu	755 000,00 €	785 248,00 €	104,0
Úroky z účtov	10 000,00 €	3 352,00 €	33,5
Iné nedaňové príjmy		6 256,00 €	
Štátny rozpočet	995 925,00 €	995 925,00 €	100,0
Projekt DRG EÚ		1 104 831,00 €	
Zo zdravotných poisťovní	16 120 678,00 €	16 072 390,00 €	99,70
Príjmy celkom	35 710 848,00 €	38 136 598,00 €	106,8

A.2. Príjmové finančné operácie

Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Zostatok prostriedkov k 01.01.2013 v sume 19 168 596 eur sa skladá z troch častí:

- príspevok ZP na činnosť úradu na rok 2013, ktorý bol uhradený úradu v decembri 2012 v sume 15 755 549 eur. Predpokladaný príjem bol 15 310 896 eur,
- kumulovaný prebytok hospodárenia predchádzajúcich rokov vo výške 3 346 086 eur,
- zdroje prijaté zo zahraničných grantov vo výške 66 961 eur na projekt EESSI.

Tabuľka č. 5 - Zostatok prostriedkov z predchádzajúceho roka

Názov položky	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	Čerpanie rozpočtu %
Zostatok prostriedkov z predch. roka	17 763 266 €	17 829 245 €	19 168 596 €	107,5

B.1. Výdavky rozpočtu

Výdavky v roku 2013 tvorili sumu 16 365 912 eur. V porovnaní s rozpočtom je to menej o 1 403 781 eur a v porovnaní so skutočnosťou z roku 2012 boli výdavky vyššie o 921 898 eur. Skutočné čerpanie výdavkov v roku 2013 predstavuje sumu 16 365 912 eur.

Čerpanie **bežných výdavkov** v položkách tovarov a služieb bolo zabezpečené v rámci schváleného rozpočtu. V očakávanej skutočnosti úrad nepredpokladal prekročenie bežných výdavkov. Uskutočnené úpravy boli medzi podpoložkami a boli schválené v rámci položiek Dozornou radou úradu uznesením č. 53/2013 na riadnom zasadnutí konanom dňa 12.12.2013. Napriek úprave rozpočtu neboli vyčerpané položky aj pri zabezpečení zvýšených výkonov a pôvodne schválený aj upravený rozpočet bol dodržaný. Na základe včas prijatých úsporných opatrení boli vykázané úspory hlavne v položkách tovarov a služieb, ktorých čerpanie je na 97,3 %. Materiálové výdavky boli čerpané na 77,18 % a služby boli realizované v roku 2013 na úrovni 98,36 %.

Kapitálové výdavky boli čerpané vo výške 543 012 eur v položkách:

- nákup softvéru vo výške 78 163 eur pri podiele 51,09 %,
- nákup výpočtovej techniky vo výške 237 862 eur, hlavne serverov pre technologické zabezpečenie rozšírenia činnosti úradu a pre nové projekty,
- nákup prevádzkových zariadení a techniky, predovšetkým pre SLaPA pracoviská, vo výške 56 481 eur pri podiele 36,45 %,
- nákup dopravných prostriedkov v hodnote 71 482 eur z dôvodu čiastočnej obnovy osem rokov používaných osobných automobilov,
- suma na modernizáciu softvéru bola čerpaná v hodnote 99 024 eur.

Nízke čerpanie kapitálových výdavkov bolo ovplyvnené prebiehajúcim výberovým konaním.

Tabuľka č. 6 - Výdavky rozpočtu

Názov položky	Skutočnosť 2012	Rozpočet 2013	Skutočnosť k 31.12.2013	Čerpanie rozpočtu %
Mzdy	7 069 951 €	7 265 592 €	6 745 345 €	92,8
Odvody z miezd	2 405 905 €	2 540 000 €	2 429 119 €	95,6
Tovary a služby	5 078 418 €	6 733 947 €	6 552 347 €	97,3
Bežné transfery	101 588 €	110 017 €	96 086 €	87,3
Bežné výdavky celkom	14 655 862 €	16 649 556 €	15 822 900 €	95,0
Kapitálové výdavky	788 152 €	1 120 137 €	543 012 €	48,5
Výdavky celkom	15 444 014 €	17 769 693 €	16 365 912 €	92,1
Prebytok hospodárenia	19 168 617 €	17 941 155 €	21 770 686 €	121,34

B.2. Bežné výdavky

Bežné výdavky boli rozpočtované v čiastke 16 649 556 eur, v skutočnosti boli čerpané v sume 15 822 900 eur.

Mzdy, platy a iné služobné príjmy boli rozpočtované vo výške 7 265 592 eur, skutočné čerpanie bolo 6 745 345 eur, oproti roku 2012 pokleslo o 324 606 eur. Medziročný pokles mzdových výdavkov je následkom organizačných zmien za účelom zefektívnenia činnosti úradu. Úrad financoval v roku 2013 z vlastných zdrojov mzdové výdavky na činnosť Centra pre klasifikačný systém vo výške 80 tis. eur. Uvedené prostriedky budú uplatnené v žiadosti o refundáciu výdavkov z rozpočtu projektu.

V rozpočte na rok 2013 boli **výdavky na poistné a príspevky do poisťovní** predpokladané v čiastke 2 540 000 eur, skutočnosť bola 2 429 119 eur.

Výdavky za tovary a služby boli rozpočtované na rok 2013 vo výške 6 733 947 eur, skutočné výdavky dosiahli výšku 6 552 347 eur. Výdavky za tovary a služby oproti rovnakému obdobiu v roku 2012 vzrástli o 29,0 %. Medziročný nárast je z dôvodu vykázania výdavkov na projekt DRG v skutočnosti 2013, ktoré nie sú súčasťou rozpočtu úradu.

Jednou z oblastí, kde sa prejavila úspora, bola autoprevádzka úradu, kde zavedením GPS systému do vozového parku klesol počet najazdených kilometrov, a tým aj výdavky na pohonné hmoty.

Bežné transfery medziročne nevzrástli a boli použité vo výške 96 089 eur, z čoho 76 552 eur je centrálna úhrada softvérových licencií prostredníctvom Ministerstva financií SR.

V rámci projektu z prostriedkov štátneho rozpočtu bolo čerpané na DRG v roku 2013 773 975 eur. Štruktúra použitia príjmu zo ŠR (ďalej len „ŠR“) bola účelovo čerpaná vo výške 178 975 eur, ako zúčtované finančné prostriedky na pro rata a spolufinancovanie zo zdroja 111, ktorý bol rozpočtovaný vo výške 400 925 eur. Zvyšok poskytnutých prostriedkov 221 950 eur môže úrad čerpať do 31.03.2014.

Na úhradu tretej splátky pre nemeckú spoločnosť InEK, ktorá zabezpečuje vývoj slovenskej verzie DRG pre SR sa použila čiastka 595 000 eur. Zvyšná čiastka 1 104 831 eur bola zálohová platba na úhradu výdavkov projektu DRG vo výške 1 000 000 eur a refundácia oprávnených výdavkov v zmysle zmluvy vo výške 104 831 eur.

Okrem prostriedkov zo ŠR boli **na projekt DRG čerpané vlastné prostriedky** v bežných výdavkoch vo výške 259 642 eur. Z uvedenej čiastky bola zúčtovaná 25 % korekcia výdavkov na projekt vo výške 21 306 eur. Zatiaľ neuplatnené výdavky cez refundácie sú v podpoložke mzdy 77 922 eur, výdavky do poisťovních fondov vo výške 60 686 eur. Výdavky na cestovné pri zabezpečovaní projektu boli čerpané vo výške 8 988 eur a výdavky na služby v hodnote 90 740

eur. Ich úhradu a rozsah uznania nie je možné kvantifikovať a sú dočasne kryté z vlastných zdrojov.

Čerpanie výdavkov na projekt DRG bolo v roku 2013 zo záloh vo výške 934 552 eur v rámci položky tovary a služby. Nakoľko rozpočet projektu DRG nie je súčasťou rozpočtu úradu, ale čerpanie skutočnosti sa v čerpaní vykazuje, z tohto titulu sú celkovo prekročené niektoré podpoložky tovarov a služieb:

- nájom budov prekročenie o 2 258 eur, výdavky na projekt 189 736 eur,
- nájom výpočtovej techniky prekročenie o 87 227 eur, výdavky na projekt 90 903 eur,
- nájom softvéru prekročenie o 147 701 eur, výdavky na projekt 162 155 eur,
- školenia, kurzy, semináre prekročenie o 394 933 eur, výdavky na projekt 409 425 eur,
- propagácia, reklama prekročenie o 11 046 eur, výdavky na projekt 12 385 eur,
- odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru prekročenie o 2 085 eur, výdavky na projekt 79 225 eur.

Ako vyplýva z uvedeného prehľadu všetky prekračované podpoložky majú celkové prekročenie nižšie, ako sú výdavky na projekt. V roku 2013 bolo z projektu DRG odsúhlasené čerpanie oprávnených výdavkov cez refundácie hlavne v mzdovej oblasti vo výške 91 145 eur, u tovarov a služieb v hodnote 13 686 eur a celkové refundácie boli 104 831 eur.

V rámci grantov vo výdavkoch roku 2013 úrad použil čiastku 6 010 eur na financovanie projektu Joint Action - Patient safety and quality (PaSQ) - Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti.

Prostriedky na projekt EESSI vo výške 60 000 eur z roku 2012 sa presúvajú do ďalších rokov.

Úspory v položke **energie a komunikácie** boli vykázané voči rozpočtu a aj v medziročnom porovnaní na podpoložke poštovné a telekomunikačné služby, ktoré poklesli na základe racionalizácie a efektívnej koordinácii expedície zasielaných poštových zásielok.

V položke **materiál** boli výdavky na všeobecný materiál nižšie oproti rozpočtu z dôvodu aktívneho usmerňovania výdavkov pobočiek na kancelársky materiál. Úspora tejto podpoložky umožnila zvýšiť čerpanie podpoložky výpočtová technika, kde sa mohla realizovať vo väčšej miere obnova zastaranej výpočtovej techniky. Nečerpané rozpočtové výdavky v materiálovej oblasti na prevádzkové prístroje a pracovné odevy bolo z dôvodu efektívneho riadenia požiadaviek SLaPA pracovísk.

U položky prevádzkové **nájomné** sa zefektívnili nájomné zmluvy na ústredí, aj na pobočkách úradu. Zvýšené čerpanie celkovej položky nájomné je z dôvodu zúčtovaných výdavkov na príslušné podpoložky projektu DRG financovaných zo záloh a čiastočne z vlastných zdrojov.

V položke **služby** nebola dočerpaná podpoložka špeciálne služby v súvislosti s prebiehajúcim výberovým konaním. Rozpočet bol navýšený o očakávané vyššie výdavky za prevozy mŕtvych na pitvy. V rámci služieb bolo zdravotníckym zariadeniam uhradených oproti rozpočtu menej za vykonané prevozy lekárov k obhliadkam a za obhliadky mŕtvych tiel.

Medziročne vzrástli výdavky na podpoložku poplatky a odvody z dôvodu nárastu exekučných poplatkov, kde je aj najvyšší medziročný nárast z bežnej činnosti úradu 61,9 %.

V podpoložke štúdie, expertízy, posudky bola okrem výdavkov na konzultantov zúčtovaná splátka vyúčtovania spolupráce s firmou InEK pri riešení projektu DRG v roku 2013 vo výške 595 000 eur. Medziročný nárast ostatných podpoložiek služieb je spôsobený vplyvom výdavkov na DRG.

Tabuľka č. 7 - Čerpanie vybraných podpoložiek rozpočtu

Názov podpoložky	Čerpanie v roku 2012	Rozpočet v roku 2013	Čerpanie v roku 2013	% čerpania rozpočtu
Tovary a služby celkom	5 078 418 €	6 648 947 €	6 552 347 €	98,55
Cestovné	52 755 €	49 112 €	47 276 €	96,26
Cestovné tuzemské	19 513 €	30 212 €	26 553 €	87,89
Cestovné zahraničné	33 242 €	18 901 €	20 723 €	109,64
Energie, voda a komunikácie	805 040 €	921 000 €	804 572 €	87,36
Energie	396 224 €	450 000 €	413 554 €	91,9
Poštovné, telekom. služby	177 941 €	200 000 €	173 805 €	86,9
Materiál	283 163 €	403 000 €	311 024 €	77,18
Výpočtová technika	73 894 €	71 000 €	70 199 €	98,87
Prevádzkové stroje, prístroje	13 628 €	35 000 €	20 233 €	57,81
Všeobecný materiál	170 548 €	220 000 €	184 029 €	83,65
Pracovné odevy	12 942 €	30 200 €	13 614 €	43,14
Dopravné	54 041 €	72 114 €	55 474 €	76,93
Palivo, mazivá, oleje	28 630 €	32 000 €	26 066 €	81,46
Rutinná a štandardná údržba	328 156 €	378 500 €	352 015 €	93
Údržba výpočtovej techniky	32 035 €	17 000 €	12 184 €	71,67
Údržba budov, priestorov	21 607 €	36 000 €	35 028 €	97,3
Softvéru	258 742 €	290 000 €	278 372 €	95,99
Nájomné za nájom	1 247 834 €	1 523 800 €	1 734 750 €	113,84
Nájomné budov, priestorov	1 168 603 €	1 373 144 €	1 375 402 €	100,16
Nájomné za stroje, prístroje	77 560 €	90 000 €	63 765 €	70,85
Nájomné výpočtovej techniky		19 293 €	106 520 €	552,11
Nájomné softvéru	1 670 €	41 363 €	189 064 €	457,08
Služby realizované dodávkovým spôsobom	2 307 430 €	3 301 421 €	3 247 236 €	98,36
Školenie, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	6 334 €	108 074 €	503 007 €	465,43
Všeobecné služby	185 830 €	332 702 €	305 881 €	91,94
Špeciálne služby	477 530 €	570 000 €	385 590 €	67,65
Štúdie, expertízy, posudky	156 220 €	860 000 €	759 565 €	88,32
Poplatky a odvody	35 497 €	68 000 €	57 482 €	84,53
Stravovanie	161 146 €	186 120 €	154 646 €	83,09
Odmeny zamest. mimo prac. pomeru	201 234 €	250 440 €	252 525 €	100,83
Zdravotníckym zariadeniam	733 140 €	779 364 €	688 478 €	88,34

B.3. Prebytok rozpočtu úradu

Úrad v roku 2013 vykázal podľa platnej metodiky ESA 95 prebytok hospodárenia v sume 21 770 686 eur. Z tejto sumy tvorí v roku 2013 uhradený príspevok na činnosť úradu vo výške 16 072 390 eur a zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 5 698 296 eur.

V roku 2013 úrad vykázal v metodike ESA 95 saldo vo výške 2 818 194 eur, pričom rozpočet na rok 2013 predpokladal saldo vo výške 111 910 eur, čo predstavuje prebytok salda o 2 706 284 eur.

Rozpis plnenia rozpočtu vo všetkých položkách ekonomickej klasifikácie je vo výkaze Fin 1-04 – Finančný výkaz o plnení rozpočtu subjektu verejnej správy, ktorý je súčasťou výročnej správy (v prílohe).

C. Vyhodnotenie hospodárenia úradu v roku 2013

C.1. Náklady a výnosy

Okrem povinnosti sledovať príjmy a výdavky podľa rozpočtovej klasifikácie má úrad zároveň povinnosť viesť účtovníctvo, ktoré sleduje náklady, výnosy a majetkovú pozíciu úradu.

Výkaz ziskov a strát k 31.12.2013 vyjadruje pozíciu úradu vo vzťahu k čerpaniu nákladov a výnosov. Medzi údajmi uvedenými v účtovníctve a údajmi uvedenými vo výkaze FIN 1-04 je časový nesúlad vyplývajúci z rozdielnej metodiky účtovania nákladov a výnosov a čerpania výdavkov.

a) Náklady

Celkové náklady úradu v roku 2013 predstavovali 16 103 147 eur. Oproti porovnateľnému obdobiu predchádzajúceho roka poklesli minimálne, iba o 899 eur.

Náklady na mzdy boli vo výške 6 728 871 eur. Uvedená položka zahŕňa tarifné platy, pomernú časť finančných prostriedkov pripadajúcich na motivačnú zložku mzdy a zúčtované rezervy na nevyčerpané dovolenky. Úspora počtu zamestnancov sa premietla v čerpaní mzdových nákladov a medziročne poklesla o 6,7 percentuálneho bodu. Na základe uvedeného priemerná mzda zamestnanca úradu prepočítaná na priemerný prepočítaný počet zamestnancov v roku 2013 predstavovala 1 304 eur.

Na výšku priemernej mzdy úradu vplyva vzdelanostná štruktúra zamestnancov úradu a povinnosť úradu zabezpečiť mzdové zvýhodnenie pre zamestnancov za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom pracovnom prostredí. Táto povinnosť zo strany úradu je plnená voči zamestnancom na SLaPA pracoviskách. Z celkového počtu zamestnancov úradu v roku 2013 bolo zamestnaných na vyššie uvedených pracoviskách 187 zamestnancov, čo je 43,6 % podiel.

Náklady na zákonné zdravotné a sociálne poistenie predstavovali 2 386 764 eur, čo je 35,47 % zo mzdových nákladov, čo medziročne vzrástlo o 2,86 percentuálneho bodu z dôvodu zmeny odvodových povinností v roku 2013.

Tabuľka. č. 8 - Porovnanie niektorých významných nákladových položiek

Náklad	2012	Z celkových nákladov	2013	Z celkových nákladov
Spotreba materiálu	405 954 €	2,5%	346 751 €	2,2%
Spotreba energie	465 192 €	2,9%	466 601 €	2,9%
Opravy a udržiavanie	342 145 €	2,1%	359 946 €	2,2%
Ostatné služby	2 466 884 €	15,3%	3 760 871 €	23,4%
Mzdové náklady	7 213 175 €	44,8%	6 728 871 €	41,8%
Zákonné poistenie	2 352 293 €	14,6%	2 386 764 €	14,8%
Iné ostatné náklady	863 201 €	5,4%	989 808 €	6,1%
Odpisy dlhodobého majetku	841 260 €	5,2%	534 067 €	3,3%
Ostatné náklady	1 153 942 €	7,2%	529 468 €	3,3%
Náklady celkom	16 104 046 €	100,0%	16 103 147 €	100%

V štruktúre nákladov najvyšší podiel nákladov na celkových nákladoch, okrem mzdových nákladov, tvorili náklady na služby. Náklady na spotrebu materiálu, energie, opravy a údržbu v celkovom čerpaní a v podiele na celkových nákladoch vykazujú minimálne rozdiely.

Najvyššie náklady boli vynaložené v položke ostatné služby na nájomné, náklady za služby boli stabilizované a minimálne medziročne zmeny zaznamenali náklady na poštovné, náklady na prepravu mŕtvych a prepravu lekárov na obhliadky mŕtvych. Náklady na konzultačné služby medziročne vzrástli z dôvodu úpravy sadzieb a sú za poskytované konzultácie a posudky zmluvných konzultantov. Náklady na upratovacie služby medziročne poklesli z dôvodu vypovedania nevýhodných zmlúv na zabezpečenie upratovacích služieb a zabezpečenia si týchto činností vlastnými zamestnancami na pobočkách, ako i na SLaPA pracoviskách. Náklady na ochranu objektov sa medziročne stabilizovali po zmene spôsobu ochrany objektu v Košiciach.

Iné náklady zahŕňajú aj náklady na obhliadky mŕtvych v sume, ktorá vzrástla z dôvodu zvýšenia základnej sadzby za obhliadku z 8,30 eur na 9,80 eur a príplatku za obhliadku mimo zdravotníckeho zariadenia v sume 3,20 eur. Náklady na stravovanie, odmeny členom dozornej rady a správnej rady v sume 158 781 eur a náklady na povinné rekondičné pobyty zamestnancov pracujúcich na rizikových pracoviskách v hodnote sú viazané na zákonné úpravy.

Pri minimálnych pohyboch jednotlivých nákladových položiek bol zaznamenaný podstatný nárast u nákladov ostatných služieb o 1 293 987 eur z dôvodu zúčtovaných nákladov na projekt DRG v celkovej hodnote 1 229 753 eur. Iné ostatné náklady medziročne tiež vzrástli na základe zúčtovania nákladov za odmeny z dohôd zamestnancov mimo pracovného pomeru na DRG v hodnote 105 497 eur.

Odpisy dlhodobého majetku sa medziročne znížili na základe ukončenia odpisovania evidovaného majetku v používaní po dobe odpisu. Za rok 2013 boli v ostatných nákladoch zúčtované kurzové straty vo výške 256 481 eur.

b) Výnosy

Celkové výnosy úradu k 31.12.2013 predstavovali 18 175 398 eur, t. j. nárast o 14,1 % oproti roku 2012. Rozhodujúcu položku výnosov predstavoval prevod príspevku ZP na činnosť úradu na rok 2013. Príspevok bol príjmom úradu v roku 2012, v účtovníctve bol zaúčtovaný ako výnos budúceho obdobia a v januári 2013 preúčtovaný do výnosov.

Ďalšími výnosovými položkami v roku 2013 boli tržby za pitvy nariadené podľa osobitného predpisu, príjmy za chladenie mŕtvych tiel a príjmy za vykonané toxikologické vyšetrenia pre živých.

Z prehľadu výnosov je zrejmé, že v roku 2013 vzrástli tržby z predaja služieb za odborné činnosti SLaPA pracovísk okrem ostatných tržieb (odbery tkanív) a tržieb za výučbovú základňu, ktoré mierne poklesli.

Kurzový zisk plynúci z agendy styčného orgánu podstatne vzrástol oproti predchádzajúcemu obdobiu a celkové saldo kurzových rozdielov predstavuje zisk 104 582 eur.

Príspevky zúčtované ako dotácie na projekty boli v roku 2013 vo výške 1 224 354 eur, z toho na projekt DRG v hodnote 1 218 343,55 eur a na projekt PaSQ v sume 6 010 eur.

Tabuľka č. 9 - Štruktúra výnosov úradu v roku 2013

Výnos	Skutočnosť k 31. 12. 2012	Skutočnosť k 31. 12. 2013
Tržby z predaja služieb	642 893 €	765 039 €
súdne pitvy	326 072 €	414 877 €
chladenie	49 487 €	71 931 €
toxikologické vyšetrenia	147 949 €	163 241 €
výučbová základňa	113 958 €	110 564 €
ostatné tržby (odber tkanív)	5 426 €	4 426 €
Úroky	6 898 €	3 259 €
Kurzové zisky	43 637 €	361 063 €
Prijaté dary	57 900 €	57 900 €
Zákonné poplatky (príspevky od ZP na činnosť úradu)	15 103 304 €	15 755 549 €
Ostatné výnosy	7 534 €	8 234 €
povolenia a súhlasy	2 580 €	1 524 €
vydanie rozhodnutí	2 140 €	3 755 €
náhrady trov z exekúcií	2 698 €	2 824 €
náhrady iné	116 €	131 €
Tržby z predaja DHM	7 198 €	
Dotácie na projekty	59 812 €	1 224 354 €
Výnosy celkom	15 929 175 €	18 175 398 €

C.2. Zhodnotenie majetkovej pozície úradu

a) Dlhodobý majetok

Tabuľka č. 10 - Stav a štruktúra dlhodobého majetku k 31.12.2013

	Stav k 01. 01. 2013	Prírastok/úbytok (+/-)	Stav k 31. 12. 2013
Dlhodobý majetok celkom	10 651 107 €	1 081 064 €	11 732 171 €
nehmotný	3 881 183 €	742 899 €	4 624 082 €
hmotný celkom	6 769 924 €	338 165 €	7 108 089 €
pozemky	- €	122 567 €	122 567 €
stavby	2 447 146 €	- 119 351 €	2 327 795 €
stroje, prístroje	3 634 355 €	- 22 916 €	3 611 439 €
dopravné prostriedky	464 671 €		464 671 €
statný hmotný majetok	18 372 €		18 372 €
nezaradený hmotný majetok	205 380 €	357 865 €	563 245 €

V prírastku nehmotného majetku v roku 2013 bol zaradený softvér pre zhodnotenie informačného systému. V rámci obstarania nehmotného majetku bola zúčtovaná tretia splátka na vývoj Slovenskej verzie DRG v hodnote 595 000 eur. Nehmotný majetok (softvér) obsahuje okrem bežného softvéru zaradenie komplexného informačného systému vrátane licencií financovaných z vlastných zdrojov vo výške 2 111 263 eur a z eurofondov vo výške 935 050 eur.

Úrad v roku 2008 začal riešiť problém umiestnenia SLaPA pracoviska v Košiciach, ktoré v súčasnosti zabezpečuje činnosť v nevyhovujúcich technologických a hygienických priestoroch. Úrad naplánoval riešenie problému umiestnenia SLaPA pracoviska a pobočky v jednej budove. Úrad v predchádzajúcich obdobiach neúčtoval o pozemkoch z dôvodu, že ku

kúpnej zmluve na budovu v Košiciach nebol priložený znalecký posudok, ktorý by stanovil z kúpnej ceny hodnotu pozemkov. Z podnetu audítorov bol vyžiadaný od predávajúceho znalecký posudok a audítori navrhli, na základe znaleckého posudku 19/2008, ohodnotenie pozemkov zo zaúčtovanej hodnoty stavby z kúpnej zmluvy v hodnote 122 567 eur.

V hmotnom majetku sú v najvyššej hodnote úradom obstarané stroje, prístroje a zariadenia pre zabezpečenie hlavne činností SLaPA pracovísk a výpočtová technika pre potreby úradu.

Dlhodobý hmotný majetok úrad odpisuje rovnomerne podľa § 27 a § 29 zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov. Zrýchlené odpisovanie majetku sa neuplatňuje. Dlhodobý majetok úradu bol k 31.12.2013 odpísaný na 66,29 %, zostatková hodnota dlhodobého majetku bola k uvedenému dátumu 3 954 946 eur.

b) Finančné prostriedky

Finančné prostriedky úrad vedie v súlade s § 28 ods. 9 zákona č. 581/2004 Z. z. a v súlade so zákonom č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici na účtoch v Štátnej pokladnici. V systéme Štátnej pokladnice je úrad zaradený ako klient B.

1. Pokladnice

K 1. januáru 2013 mal úrad otvorenú hotovostnú pokladnicu na ústredí, 8 hotovostných pokladníc na pobočkách a 10 hotovostných pokladníc na SLaPA pracoviskách. Denný limit zostatku peňažných prostriedkov v hotovosti vymedzuje výnos Ministerstva financií sumou 4 000 eur a peňažné prostriedky v cudzej mene v sume zodpovedajúcej hodnote 1 000 eur prepočítané podľa referenčného výmenného kurzu určeného a vyhláseného Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska platného v tento deň. Denný peňažný limit zostatku je pre pobočky a SLaPA pracoviská 100 eur a zvyšok do 4 000 eur limitu je v pokladnici ústredia.

Ústredie úradu má otvorené valutové pokladnice na CZK a DKK používané na zúčtovanie zahraničných pracovných ciest. Zostatok v týchto pokladniciach k 31. decembru 2013 bol nulový. Celkový zostatok hotovosti eur vo všetkých pokladniciach k 31. decembru 2013 bol 1 760,98 eur. V pokladniciach cenín bol zostatok 3 136,82 eur.

Podľa § 12 ods. 2 písm. i) zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov je možné použiť peňažné prostriedky v hotovosti s výnimkami uvedenými pod písmenami a) – h) do výšky 1 % ročného rozpočtu bežných výdavkov. V roku 2013 bolo v pokladniciach úradu (ústredie a pobočky) použitých v zmysle cit. zákona 20 803 eur, čo predstavuje 0,12 % z rozpočtovaných bežných výdavkov na rok 2013.

2. Bankové účty

Na účtoch, ktoré má úrad otvorené v Štátnej pokladnici, evidoval k 31. decembru 2013 nasledovné zostatky:

Tabuľka č. 11 - Bankové účty

Typ účtu	Suma
Bežný účet	108 710,76 €
Účet na poplatky	21 299 643,91 €
Zúčtovací účet, styčný orgán	2 810 697,85 €
Účet pre sociálny fond	12 549,50 €
Účet pokút	34 372,64 €
Depozitný účet	2 387,72 €
Účet pre spolufinancovanie EESSI	60 000,00 €
Účet pre spolufinancovanie PaSQ	950,68 €
Účet pre spolufinancovanie DRG	221 952,79 €
Účet zálohových platieb DRG	65 526,76 €

Okrem účtov v Štátnej pokladnici má úrad k dispozícii 9 účtov vo VÚB, ktoré používa na dopĺňanie a odvod hotovosti z pokladníc ústredia, pobočiek a SLaPA pracovísk. Na týchto účtoch bol celkový stav k 31.12.2013 vo výške 12 141,08 eur. Celkový zostatok na účtoch úradu k 31.12.2013 bol vo výške 24 628 933,69 eur.

C.3. Závazky a pohľadávky

Celkové záväzky úradu k 31.12.2013 boli 56 550 546 eur, v rovnakom období roku 2012 boli 46 771 408 eur. Najväčšiu časť záväzkov predstavujú záväzky z činnosti styčného orgánu 51 528 322 eur, kde došlo oproti roku 2012 k zvýšeniu stavu o 9 259 599 eur, z čoho voči zahraničným partnerom o 5 757 114 eur a voči zdravotným poisťovniam o 3 502 485 eur.

Záväzky voči dodávateľom tovarov a služieb predstavovali k 31.12.2013 čiastku 350 047 eur, v roku 2012 boli v hodnote 241 980 eur, čo je na úrovni 144,6 % oproti rovnakému obdobiu predchádzajúceho roka.

Úrad ku koncu roka 2013 eviduje **záväzok voči štátnemu rozpočtu** vo výške 3 847 906 eur, čo predstavuje oproti 1. januáru 2013 nárast o 338 004 eur. Tento záväzok tvoria právoplatne uložené pokuty úradom za priestupky v zdravotnom poistení a pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Povinní na pokutový účet úradu v priebehu roku 2013 uhradili pokuty vo výške 439 484 eur, čo je o 30 030 eur menej ako za rovnaké obdobie minulého roka. Pokuty uhradené v priebehu roka 2013 úrad odviedol na príjmový účet kapitoly štátneho rozpočtu.

Tabuľka č. 12 - Závazky úradu

Druh záväzku	K 31.12.2012	K 31.12.2013
Z obchodného styku	42 523 950 €	51 988 252 €
dodávatelia	241 980 €	350 047 €
depozit	10 271 €	2 388 €
z čin. styčného orgánu	42 268 723 €	51 528 322 €
ostatné	2 976 €	107 495 €
Voči zamestnancom	411 846 €	382 108 €
Voči inštit. soc. poistenia	246 532 €	254 680 €
Daňový	70 030 €	64 911 €
Voči štátnemu rozpočtu	3 509 902 €	3 847 906 €
Sociálny fond	9 148 €	12 689 €
Záväzky celkom	46 771 408 €	56 550 546 €

Celkové pohľadávky úradu k 31.12.2013 boli 52 911 732 eur. Najväčšiu časť pohľadávok predstavujú pohľadávky z činnosti styčného orgánu 48 822 250 eur, kde došlo k zvýšeniu oproti roku 2012 o 7 511 983 eur, z toho voči zahraničným partnerom o 1 472 498 eur a voči zdravotným poisťovniam o 6 039 485 eur, z dôvodu nárastu poskytovanej zdravotnej starostlivosti na medzinárodnej úrovni, ktorá je následne uplatňovaná zdravotným poisťovniam.

Pohľadávky z obchodného styku (za pitvy vykonávané podľa osobitného predpisu, toxikologické vyšetrenia a ostatné zákonné plnenia) boli k 31.12.2013 vo výške 168 695 eur. Stav pohľadávok z obchodného styku na konci roka je priaznivejší oproti roku 2012 z dôvodu zníženia pohľadávok voči UNB Bratislava, avšak platobná disciplína z orgánov Ministerstva vnútra SR v priebehu roka je veľmi neuspokojivá.

Tabuľka č. 13 - Pohľadávky úradu

Pohľadávka	k 31.12.2012	k 31.12.2013
Z obchodného styku	220 921 €	168 695 €
Z čin. styčného orgánu	41 310 267 €	48 822 250 €
Ostatné	2 767 €	107 253 €
Za udelené pokuty	3 471 003 €	3 813 534 €
Pohľadávky celkom	45 004 958 €	52 911 732 €

Pohľadávky a záväzky zo styčného orgánu majú špecifický charakter. Jedna časť sú pohľadávky voči ZP, ktoré odzrkadľujú záväzky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť našim občanom v zahraničí. Druhá časť sú záväzky voči zdravotným poisťovniam nadväzujúce na pohľadávky voči zahraničným partnerom za poskytnutú zdravotnú starostlivosť cudzincom našimi poskytovateľmi zdravotnej starostlivosti. Celý proces likvidácie pohľadávok a záväzkov je časovo náročný, pretože podlieha kontrole a preskúmaniu poskytnutej zdravotnej starostlivosti na základe lokálnych právnych noriem.

Tabuľka č. 14 - Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach súvisiacich s činnosťou styčného orgánu

Záväzky voči	k 31.12.2012	k 31.12.2013
štátom EÚ	10 040 403 €	15 797 516 €
ZP v SR	32 220 801 €	35 730 806 €
Pohľadávky voči	k 31.12.2012	k 31.12.2013
štátom EÚ	31 919 064 €	33 391 562 €
ZP v SR	9 383 502 €	15 430 688 €

Nariadením ES č. 987/2009 sa stanovuje postup vykonávania nariadenia ES č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia. Nasledovne boli upravené pravidlá a postupy pri uplatňovaní náhrad pri recipročne poskytovanej lekárskej starostlivosti, ktoré sú účinné od 01.05.2010:

- skrátenou lehotou na uplatnenie pohľadávok medzi štátmi (12 mesiacov od konca kalendárneho polroka, v ktorom bola pohľadávka zaúčtovaná vo veriteľskej inštitúcii),
- predĺžením lehoty splatnosti na 18 mesiacov od konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola pohľadávka predložená dlžníckemu styčnému orgánu, s čím súvisí znížená frekvencia úhrad z EÚ. Nárast pohľadávok je hlavne zo susedných štátov, Nemecka a Anglicka. V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka najväčší nárast pohľadávok je z Českej republiky o 2 428 163 eur.

Predpis pohľadávok úradu voči štátom EÚ od 01.01.-31.12.2013 predstavoval hodnotu 26 525 465 eur. Predĺžením lehôt na odsúhlasovanie a finančné usporiadanie pohľadávok a záväzkov došlo k navýšeniu stavov, hlavne u štátov s najväčším počtom prípadov uhrádzania poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Zvýšená migrácia a remigrácia obyvateľov pri využívaní dávok v migrujúcej krajine spôsobuje aj nárast počtu prípadov poskytovaných ošetrovaní.

Možnosť poskytnutia lekárskej starostlivosti v cudzine, kde sa jedná o finančne náročnejšie operácie, tiež zvyšujú hodnoty pohľadávok a záväzkov.

V porovnaní s rokom 2012 počet formulárov doručených zo slovenských inštitúcií vzrástol o 9,67 % a výška predpisu pohľadávok voči EÚ poklesla o 11,11 %. Medziročný nárast počtu formulárov doručených zo styčných orgánov v EÚ dosiahol hodnotu 7,38 % a predpis záväzkov voči EÚ sa zvýšil o 9,62 %.

Záver

Hospodárenie úradu za rok 2013 v bežných výdavkoch vykazovalo oproti rozpočtu úsporu. Z hľadiska hospodárnosti a transparentnosti sa prejavili opatrenia uplatňované pri zefektívnených postupoch čerpania výdavkov tovarov a služieb. Zníženie a udržanie čerpania niektorých podpoložiek výdavkov v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka je z dôvodu lepšieho hospodárenia a prijatia racionalizačných opatrení v oblastiach:

- poštovné, všeobecný materiál, výdavky na dopravu, všeobecné služby a výdavky na posudky za konzultácie,
- revízia nájomných zmlúv úradu.

Nižšie čerpanie kapitálových výdavkov oproti schválenému rozpočtu na rok 2013 vo výške 1 120 137 eur bolo v čiastke 543 012 eur, t. j. 48,48 %. Nízke čerpanie bolo hlavne z dôvodu nerealizovaných výdavkov na nákup prevádzkových strojov a zariadení a tiež zmenové konania k softvéru, u ktorých boli zmenené a posunuté časové harmonogramy plnenia.

Úrad sa v roku 2013 zamerával na realizáciu a prípravu projektov, ktorých realizácia na základe zmenených harmonogramov bude hrazená z výdavkov aj v nasledujúcom období.

DRG projekt bude v rokoch 2012 až 2014 vzhľadom na jeho ekonomickú náročnosť ďalej financovaný aj z prostriedkov ŠR a ESF (európsky sociálny fond). Úrad prehodnotil časové plnenie projektu a požiadal o zmenu a zrealizovanie plnenia jednotlivých etáp, na ktoré nadväzovala aj zmena čerpania rozpočtu úradu a použitie jednotlivých zdrojov financovania v druhom polroku 2013. Vzhľadom na posun harmonogramu projektu očakávame, že na financovanie projektu sa použijú aj vlastné zdroje.

Vzhľadom na nedostatočnú technickú špecifikáciu nadnárodnej časti projektu bol Technickou komisiou EÚ pozastavený projekt **EESSI** a jeho finančné čerpanie v roku 2013. Rozhodnutím Technickej komisie je očakávané ukončenie projektu v termíne rokov 2014 až 2015.

Úrad má **informačný systém**, ktorý nedokáže reagovať na všetky potreby úradu v jeho bežnej dennej praxi. Zároveň práve úrad disponuje dôležitými databázami v rámci vedenia registrov, ako aj informáciami týkajúcimi sa verejného zdravotného poistenia. Na základe uvedeného úrad pripravil v roku 2013 (vlastnými ľudskými zdrojmi) návrh riešenia pre úpravy informačného systému, riešenie zálohovania dát a pripravuje informačno technologickú platformu pre realizáciu nových projektov, ako je DRG, PCG, EESSI a pod. Realizáciu projektu Budovania informačného systému – SW a HW predpokladáme v roku 2014 z kapitálových prostriedkov.

Kapitálové výdavky na nákup prevádzkových strojov, hlavne pre zabezpečenie skvalitnenia vybavenia SLaPA pracovísk a nákup výpočtovej techniky, neboli v plnom rozsahu realizované ani v roku 2013, keď boli ukončené výberové konania, avšak dodacie lehoty vzhľadom na špecifitu prístrojov nebolo možné zabezpečiť do konca roku.

V rámci grantov úrad realizoval v roku 2013 výdavky v čiastke 6 010 € na financovanie, ktoré súvisia s vykazovaním nákladov pre realizáciu schváleného projektu „Bezpečnosť pacienta a kvality zdravotnej starostlivosti.“ Uvedený projekt má trojročný cyklus a bude ukončený v roku 2015.